

1649 3. Dec. 1896. Forespørgsel til Udenrigsministeren. 1650

holde Danmarks neutrale Stilling. Sa alle vilde jo være enige derom; men ærede Medlemmer vilde jo ogsaa nok se, at der her er en Forskel i Meningen til Stede, men at de to Beslutninger ingenlunde udelukke hinanden. Jeg gaar ud fra, at det ogsaa er de ærede Forslagsstilleres Mening, — lige som jeg nu hørte udtalelse fra den ærede Ordfører, at det var deres Ønske — at en saadan anerkendt Neutralitet eventuelt kunde opnaas, og at der altsaa bag ved denne Beslutning ligger Enighed om Punkt 4 i Rigsdagsbeslutningen. Men der ligger jo for øvrigt i alt Fald ogsaa en vis Tvivl i, at Rigsdagsbeslutningen staar ved Magt, hvad saa end et af Tingene særligt vilde vedtage. Jeg stemmer saa meget hellere for det foreliggende Forslag til en Udtalelse af Folketinget, som jeg ertender, — deri giver jeg den ærede Ordfører Ret — at det, det først og fremmest kommer an paa, er vor egen Vilje. Have vi ikke den Vilje selv at ville opretholde vor Neutralitet, vilde det kun lidt nytte, om man fik nok saa mange Garantier derfor fra anden Side. Den er en berømt Mand, som en Gang har sagt det rigtige Ord, at den sikreste Vej til at udrette noget godt er at ville det, og dette passer jo ogsaa særdeles vel paa Bestræbelserne med Hensyn til at opretholde et Lands Neutralitet. — Jeg kan altsaa fuldt ud stemme for den foreliggende Dagsorden, idet jeg altsaa forudsætter, at de ærede Forslagsstillere vilde være enige med mig om, at der bag ved den foreslaaede Dagsorden ligger Ønsket om ved gunstig Lejlighed at kunne opnaa Landets anerkendte Neutralitet, saaledes som Rigsdagsbeslutningens Punkt 4 lød.

Ordføreren for Forespørgerne (C. Haage). Det ærede Medlem udtalte sin Tilfredshed med, at der er blevet givet den ærede Udenrigsminister Anledning til at fremsætte de Udtalelser, vi i Dag have hørt. Han tyrede fremdeles sin Tilfredshed med den foreslaaede Dagsorden, hvilken han ganske kunde slutte sig til. Det forekommer mig da, at det ærede Medlem ikke har haft nogen særlig tvingende Grund til at fordybe sig i Overvejelser over, hvad han vilde have sagt eller gjort, hvis han ikke havde været tilfreds med Forespørgslen og med Dagsordenen. Men jeg forstaar, at det ærede

Medlem ikke har kunnet lade denne, saa lidt som nogen anden Lejlighed, ubenyttet til at tale om Forliget og Forligsresolutionerne. Jeg skal imidlertid gøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at Forligsresolutionen af April 1894 foreligger ikke til Forhandling i Dag. Sin Resolution faar at staa ved sit Værd, den bliver i ingen Maade hverken bedre eller ringere ved den Udtalelse, som foreslaas vedtagen her i Dag. Jeg skal derfor heller ingenlunde fordybe mig i hin Resolution, eller søge at udfinde dens Mening, der, som bekendt, er i høj Grad dunkel og uoplystelig. — Naar man henfer til de Udtalelser, hvormed Ordførerne i April 1894 forklarede Meningen, vil det være meget vanskeligt at finde ud af, hvad der i Virkeligheden har været Forslagsstillernes Tanke; sikkert er det, at den Forklaring, som Ordføreren i Landstinget gav, er stift imod den Forklaring som blandt andet det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds har givet i Dag. Men, som sagt, det er en Ting, som jeg ganske skal lade ligge, den vedkommer os ikke her. Bestræbelserne for at opnaa det, man kan kalde en anerkendt eller garanteret Neutralitet, er et — og det kommer der mindre an paa om den saadan Stilling i sig selv er ønskelig, end det kommer an paa, hvorvidt og under hvilke Vilkaar den er opnaelig. Noget helt andet er derimod det, at vi med os selv ere paa det rene med og alle ere enige om, at Danmarks Op gave under Krig mellem andre Stater kun kan gaa ud paa det ene at værne om og opretholde vor Neutralitet. Det er det, som udtales gennem den Dagsorden, som jeg paa Forespørgernes Vegne foreslaar vedtagen, og jeg holder mig forvisset om, at denne Udtalelse vil kunne finde enstemmig Tilslutning her i Tinget.

F. Boisen: Det forudsætter ogsaa jeg, jeg har ikke hørt den blive modsagt fra nogen Side, og jeg har selv anbefalet at stemme for den. — Naar det ærede Medlem mener, at det var noget søgt fra min Side at minde om den Beslutning, der om samme Sag blev vedtagen for to Aar siden, saa forekommer det mig dog, at det ærede Medlem absolut ikke har Ret heri. Det ærede Medlem vil jo kunne sige sig selv, at dersom der ikke i den Henseende blev taget noget